

Nr 98

Regeringens proposition om skatteplikt för vissa studiebidrag, m. m.;

beslutad den 20 mars 1975.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

G. E. STRÄNG

BERTIL LÖFBERG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att särskilda regler införs rörande bl. a. beskattningen av studiebidrag i samband med vuxenutbildning och arbetsmarknadsutbildning. Propositionen innehåller också förslag om att skatteintäkterna härav i sin helhet skall tillgodoföras statsverket. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 1976.

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrives att 19 och 20 §§ samt punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas i c k e:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst å icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3 eller 4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete, eller under militärtjänstgöring om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller annan livränta, så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarighetsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

ersättning på grund av ansvarighetsförsäkring enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår under de första trettio dagarna av den tid den skadade är arbetsoförmögen och beräknas så att ersättningen uppgår för insjuknandedagen till högst 30 kronor och för övriga dagar till högst 6 kronor för dag;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund

¹ Senaste lydelse 1974: 993.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

studiestöd enligt 2, 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973: 349), internatbidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav den bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt lagen (1958: 295) om sjömannskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. lagen om allmän försäkring, så ock hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962: 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadstillägg som avses i kungörelserna (1968: 425) om statliga bostadstillägg till barnfamiljer och (1973: 379) om statskommunala bostadstillägg;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från pensions- eller personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats vid yrkesmässig användning av motorsåg.

(Se vidare anvisningarna.)

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §²

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skola från samtliga ur förvärvskällan under beskattningsåret härflutna intäkter i penningar eller penningars värde (b r u t t o i n t ä k t) avräknas alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande. Att koncernbidrag, som icke utgör sådan omkostnad, ändå skall avräknas i vissa fall och inräknas i bruttointäkt hos mottagaren framgår av 43 § 3 mom.

Avdrag må i c k e ske för:

den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, däruti inbegripet vad skattskyldig utgivit såsom gåva eller såsom periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning till person i sitt hushåll;

värdet av arbete, som i den skattskyldiges förvärvsverksamhet utförts av den skattskyldige själv, andre maken, hemmavarande barn under 16 år eller hemmavarande barn, som fyllt 16 men ej 18 år och som ej anses tillhöra arbetspersonalen;

ränta å den skattskyldiges eget, i hans förvärvsverksamhet nedlagda kapital;

svenska allmänna skatter;	svenska allmänna skatter;
kapitalavbetalning å skuld;	kapitalavbetalning å skuld;
avgift enligt 5 kap. studiestöds-	avgift enligt 8 kap. studiestöds-
lagen (1973: 349);	lagen (1973: 349);

avgift enligt lagen (1972: 435) om överlastavgift; förlust, som är att hänföra till kapitalförlust.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 32 §

12.³ Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring och lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring utgör skattepliktig intäkt av tjänst om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till tjänst och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av tjänst hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare samt annan lag eller författning, som utgått annorledes än på grund av försäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring.

Föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring utgöra skattepliktig intäkt av tjänst.

Timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973: 349) räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa och kontant arbetsmarknadsstöd räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

³ Senaste lydelse 1973: 1113.

³ Senaste lydelse 1973: 434.

Nuvarande lydelse

Detsamma gäller *grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barn-tillägg*, vilka enligt av regeringen eller av statlig myndighet meddelade bestämmelser utgå, *i samband med utbildning eller omskolning, till arbetslösa eller partiellt arbetslösa* samt med dem i fråga om sådana bidrag likställda.

Föreslagen lydelse

Detsamma gäller *dagpenning och stimulansbidrag*, vilka enligt av regeringen eller av statlig myndighet meddelade bestämmelser utgå *till deltagare i arbetsmarknadsutbildning* samt med dem i fråga om sådana bidrag likställda.

Denna lag träder i kraft såvitt avser vuxenstudiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel enligt 7 kap. studiestödslagen (1973: 349) den 1 juli 1975 och i övrigt den 1 januari 1976. Lagen tillämpas första gången vid 1976 års taxering såvitt avser nyssnämnda vuxenstudiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel och i övrigt första gången vid 1977 års taxering. Bestämmelserna i punkt 12 fjärde stycket av anvisningarna till 32 § i dess äldre lydelse gäller dock alltjämt i fråga om belopp som belöper på tid före den 1 januari 1976.

2 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt**

Härigenom föreskrives att anvisningarna till 5 § lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***Anvisningar**till 5 §²

Avdrag för återbetalningspliktiga studiemedel får ske med *summan, omräknad i kronor, av de basbelopp som återstår att betala med tillämpning av 5 kap. 23 § studiestödslagen (1973: 349). Vid beräkning av avdraget tillämpas basbeloppet vid ingången av året före taxeringsåret. Avdraget får ej överstiga det belopp som återstår att erlägga med hänsyn till 5 kap. 24 § första stycket lagen.*

Utöver avdrag enligt första stycket får avdrag göras för påförda, ej erlagda avgifter enligt 5 kap. studiestödslagen i den mån debiteringen ej förfallit enligt 5 kap. 30 § samma lag.

Avdrag för återbetalningspliktiga studiemedel får ske med *den skattskyldiges återbetalningsbelopp enligt 8 kap. 16—21 §§ studiestödslagen (1973: 349).*

Utöver avdrag enligt första stycket får avdrag göras för påförda, ej erlagda avgifter enligt 8 kap. studiestödslagen i den mån debiteringen ej förfallit enligt 8 kap. 66 § samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1976. Vid 1976 års taxering medges avdrag för återbetalningspliktiga studiemedel med det återbetalningsbelopp som har fastställts enligt punkt 11 övergångsbestämmelserna till lagen (1974: 483) om ändring i studiestödslagen (1973: 349).

¹ Senaste lydelse av rubriken 1974: 859.

² Senaste lydelse 1973: 1115.

3 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrives att 37 § 1 mom. taxeringslagen (1956: 623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

37 §

Nuvarande lydelse

1 m o m.² Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
3 c. Arbetsmarknadsstyrelsen.	Den som åtnjutit utbildningsbidrag i form av grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barntillägg.	Utgivet belopp som uppgår till sammanlagt minst 100 kronor för hela året.

Föreslagen lydelse

1 m o m. Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
3 c. Allmän försäkringskassa.	Den som åtnjutit utbildningsbidrag i form av dagpenning eller stimulansbidrag. Den som åtnjutit timstudiestöd, inkomstbidrag eller vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973: 349).	Dagpenning och stimulansbidrag som uppgår till sammanlagt minst 100 kronor för hela året. Utgivet belopp som uppgår till sammanlagt minst 100 kronor för hela året.

Denna lag träder i kraft såvitt avser vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973: 349) den 1 juli 1975 och i övrigt den 1 januari 1976. Äldre bestämmelser gäller dock utom såvitt avser nyssnämnda vuxenstudiebidrag i fråga om belopp som belöper på tid före den 1 januari 1976.

¹ Lagen omtryckt 1971: 399. Senaste lydelse av rubriken 1974: 773.

² Senaste lydelse 1973: 435.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt

Härigenom föreskrives att 2 § lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid tillämpning av 1 § skall i skatteunderlaget icke inräknas skattekronor och skatteören som kan anses hänföra sig till följande skattepliktiga intäkter, nämligen dels sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller lagen (1954: 243) om yrkeskadeförsäkring eller ersättning enligt förordningen (1954: 249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, kungörelsen (1962: 607) om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m., kungörelsen (1961: 457) om ersättning på grund av medverkan i skyddsarbete vid olyckor i atomanläggningar m. m., förordningen (1954: 250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m., lagen (1954: 246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl., militärsättningsförordningen (1950: 261) och lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare, allt till den del sjukpenningen eller ersättningen grundas på förvärvsinkomst av minst 4 500 kronor för år, dels föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring, dels dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknadsstöd, dels utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning såvitt avser *grundbidrag, hyresbidrag på hemorten* och *barnutlägg*. In-

Föreslagen lydelse

2 §²

Vid tillämpning av 1 § skall i skatteunderlaget icke inräknas skattekronor och skatteören som kan anses hänföra sig till följande skattepliktiga intäkter, nämligen dels sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring eller lagen (1954: 243) om yrkeskadeförsäkring eller ersättning enligt förordningen (1954: 249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, kungörelsen (1962: 607) om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m., kungörelsen (1961: 457) om ersättning på grund av medverkan i skyddsarbete vid olyckor i atomanläggningar m. m., förordningen (1954: 250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m., lagen (1954: 246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl., militärsättningsförordningen (1950: 261) och lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare, allt till den del sjukpenningen eller ersättningen grundas på förvärvsinkomst av minst 4 500 kronor för år, dels föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring, *dels timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studie-stödslagen (1973: 349)*, dels dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknadsstöd, dels utbildningsbidrag

¹ Lagen omtryckt 1973: 437.

² Senaste lydelse 1973: 1124, 1974: 773 (övergångsbest.)

Nuvarande lydelse

täkterna upptages härvid till belopp som anges på kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956: 623).

Föreslagen lydelse

vid arbetsmarknadsutbildning såvitt avser *dagpenning* och *stimulansbidrag*. Intäkterna upptages härvid till belopp som anges på kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956: 623).

Vid beräkning av skatteunderlaget för fysisk person skall avdrag vidare göras för skattekronor och skatteören, som kan anses motsvara sjukpenning, vilken vid arbetsgivarinträde enligt 3 kap. 16 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring för honom uppburits av arbetsgivaren, om arbetsgivarinträdet skett den 9 november 1973 eller senare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1976 och tillämpas första gången i fråga om utdebitering för år 1978.

5 Förslag till**Lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69)**

Härigenom föreskrives att 1 § skattebrottslagen (1971: 69) skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Denna lag gäller i fråga om skatt eller avgift enligt

1. lagen (1908: 128) om bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, förordningen (1927: 321) om skatt vid utskiftning av aktiebolags tillgångar, kommunalskattelagen (1928: 370), förordningen (1933: 395) om ersättningskatt, lagen (1941: 416) om arvsskatt och gåvoskatt, förordningen (1946: 324) om skogsvårdsavgift, lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt, lagen (1958: 295) om sjömansskatt, förordningen (1970: 99) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten,

2. förordningen (1941: 251) om särskild varuskatt, förordningen (1943: 477) om skatt å vissa pälsvaror, förordningen (1948: 85) om försäljningsskatt, förordningen (1953: 396) om accis å fettemulsion m. m., lagen (1953: 397) om avgift för fettvaror som användas för framställning av fettemulsion m. m., lagen (1956: 545) om omsättningsskatt på motorfordon, förordningen (1957: 262) om allmän energiskatt, förordningen (1960: 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, lagen (1960: 258) om utjämningskatt på vissa varor, förordningen (1961: 372) om bensinskatt, förordningen (1961: 394) om tobaksskatt, förordningen (1961: 653) om brännoljeskatt, stämpelskattelagen (1964: 308), förordningen (1964: 352) om gasolskatt, förordningen (1966: 21) om särskild skatt på motorbränslen, lagen (1968: 430) om mervärdeskatt, förordningen (1971: 170) om annonskatt, förordningen (1972: 266) om skatt på annonser och reklam, förordningen (1972: 820) om skatt på spel, förordningen (1973: 37) om avgift på vissa dryckesförpackningar, vägtrafikskattelagen (1973: 601), förordningen (1973: 602)

¹ Lydelse enligt prop. 1975: 47.

Nuvarande lydelse

om särskild vägtrafikskatt, förordningen (1973: 1216) om särskild beredskapsavgift för oljeprodukter, lagen (1975: 000) om logiavgift,

3. lagen (1954: 243) om yrkeskadeförsäkring i vad avser obligatorisk försäkring, lagen (1955: 469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., lagen (1960: 77) om byggnadsforskningsavgift, lagen (1961: 300) om redaavgift för sjöfolks pensionering, lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1962: 398) om finansiering av folkpensioneringen, lagen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift, lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift, lagen (1971: 282) om arbetarskyddsavgift.

Föreslagen lydelse

3. lagen (1954: 243) om yrkeskadeförsäkring i vad avser obligatorisk försäkring, lagen (1955: 469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., lagen (1960: 77) om byggnadsforskningsavgift, lagen (1961: 300) om redaavgift för sjöfolks pensionering, lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1962: 398) om finansiering av folkpensioneringen, lagen (1968: 419) om allmän arbetsgivaravgift, lagen (1970: 742) om lönegarantiavgift, lagen (1971: 282) om arbetarskyddsavgift, *lagen (1975: 000) om vuxenutbildningsavgift, lagen (1975: 000) om arbetsgivaravgift till arbetsmarknadsutbildningen.*

Lagen gäller även preliminär skatt, kvarstående skatt och tillkommande skatt som avses i uppbördslagen (1953: 272).

Lagen tillämpas ej om skatten eller avgiften fastställes eller uppbäres i den ordning som gäller för tull och ej heller beträffande restavgift, skattetillägg eller liknande avgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1976.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1975-03-20

Närvarande: statsråden Sträng, ordförande, och Johansson, Holmqvist, Aspling, Geijer, Bengtsson, Norling, Löfberg, Lidbom, Carlsson, Feldt, Gustafsson, Zachrisson, Leijon, Hjelm-Wallén

Föredragande: statsrådet Sträng

Proposition om skatteplikt för vissa studiebidrag, m.m.

Inledning

Förslag om ändringar i studiestödslagen (1973: 349) har tidigare i år förelagts riksmötet (prop. 1975: 23). Förslagen, som anmälts av statsrådet Zachrisson, innebär bl. a. att studiestödet för vuxenutbildningen byggs ut kraftigt. Vidare har förslag till reformerade bidrag vid arbetsmarknadsutbildning lagts fram efter anmälan av statsrådet Leijon (prop. 1975: 45). De nämnda reformerna avses bli finansierade genom två särskilda arbetsgivaravgifter, vuxenutbildningsavgift och arbetsgivaravgift till arbetsmarknadsutbildningen. De nya bidragsformerna förutsätter ändringar i skatteförfattningarna, bl. a. i kommunalskattelagen (1928: 370), KL. Jag avser att nu ta upp sistnämnda fråga.

Vuxenstudiestödet

Förslagen beträffande vuxenutbildningen innebär bl.a. att tre nya bidragsformer införs; timstudiestöd, dagstudiestöd och särskilt vuxenstudiestöd. Timstudiestödet, som föreslås utgå med 18 kr. per timme, avses i sin helhet vara skattepliktigt. De båda andra bidragsformerna innehåller däremot både skattepliktiga och skattefria inslag. Dagstudiestödet består av ett inkomstbidrag på 90 kr. per dag som har avsetts vara skattepliktigt för mottagaren samt av ett skattefritt internatbidrag. Det särskilda vuxenstudiestödet förutsätts bestå av ett vuxenstudiebidrag som beskattas samt av återbetalningspliktiga studiemedel som inte beskattas.

Den åsyftade skattemässiga behandlingen av bidragen åstadkommes lämpligen genom att man i 19 § KL anger de bidrag som skall vara skattefria. Uppräknningen av skattefria bidrag i 19 § KL bör i förtydligande syfte kompletteras med vissa former av studiestöd som redan nu

anses skattefria ehuru detta inte framgår direkt av nämnda lagrum. Jag avser här bl. a. studiestödet enligt 2—4 kap. studiestödslagen (1973: 349), återbetalningspliktiga studiemedel m. m. De bidrag vid vuxenutbildning som skall beskattas bör tas upp i punkt 12 av anvisningarna till 32 § KL.

Jag föreslår alltså att 19 § och punkt 12 av anvisningarna till 32 § KL ändras enligt vad jag nu har anfört. De nya bidragen enligt studiestödslagen avses i stor utsträckning administreras av de allmänna försäkringskassorna, som bl.a. kommer att helt svara för utbetalningen. Försäkringskassorna bör då också vara skyldiga att avlämna kontrolluppgifter till ledning för bidragstagarnas taxering. Jag föreslår att regler härom införs i 37 § 1 mom. c) taxeringslagen (1956: 623), TL.

Kassorna avses även göra avdrag för preliminär skatt då de skattepliktiga bidragen betalas ut. I proposition 1975: 23 har denna fråga behandlats närmare. Jag avser att senare föreslå regler om särskild beräkningsgrund för skatteavdraget.

Ändringarna i studiestödslagen föranleder också följdändringar i anvisningarna till 5 § lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt. Även i 20 § KL bör en redaktionell ändring göras.

Bidrag vid arbetsmarknadsutbildning

De ändringar som enligt proposition 1975: 45 avses ske i fråga om bidragen vid arbetsmarknadsutbildning föranleder följdändringar av skattereglerna. Nuvarande utbildningsbidrag i form av grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barntillägg föreslås ersatta med dagpenning och stimulansbidrag. Jag förordar att punkt 12 av anvisningarna till 32 § KL ändras med hänsyn härtill.

Vid sidan om dagpenning och stimulansbidrag kan även annan ersättning utgå. Såvitt gäller traktamentsersättning och liknande gäller enligt 32 § 3 mom. första stycket KL att utgående belopp inte skall redovisas som intäkt. Vidare kan särskilt bidrag utgå för kursavgifter, undervisningsmaterial och dagliga resor. Enligt vad jag har inhämtat kommer statsrådet Leijon att föreslå regeringen att meddela bestämmelser om bl. a. särskilda bidrag till sådana kostnader. Därvid kommer att förordas att bidrag till sådana kostnader utgår i den mån de överstiger 110 kr. per månad. Även detta bidrag bör vara skattefritt. Det är naturligt med hänsyn till att det rör sig i regel om obetydliga belopp och till att det tidigare särskilda bidraget inte utgjort skattepliktig intäkt. En del av de kostnader som förutsätts skola bestridas med det nya bidraget avser för övrigt sådant som tidigare tillhandahållits direkt av det allmänna. En bestämmelse om skattefrihet bör införas i 19 § KL.

I och med att bidraget är skattefritt bör självfallet inte heller avdrag medges för sådana kostnader som avsetts skola bestridas med dessa

bidrag. Vid arbetsmarknadsutbildning torde därför avdragsrätten i denna del normalt bli begränsad till det nyss nämnda beloppet 110 kr. som sålunda inte täcks av bidrag. Begränsningen i avdragsrätten omfattar även kostnader som skall täckas av det tidigare nämnda internatbidraget som ingår som en skattefri del i dagstudiestödet.

Vuxenutbildningsavgiften och arbetsgivaravgiften till arbetsmarknadsutbildningen bör omfattas av skattebrottslagen (1971: 69). Jag föreslår att 1 § skattebrottslagen kompletteras i enlighet härmed.

Avräkningen mellan staten och kommunerna

Som framgår av vad jag tidigare har anfört avses de ökade kostnaderna för vuxenutbildningen och arbetsmarknadsutbildningen att täckas av arbetsgivaravgifter. I fråga om den närmare utformningen av avgifterna hänvisas till de inledningsvis nämnda propositionerna.

Avgifternas storlek har bestämts med hänsyn till att vissa utgående bidrag skall vara skattepliktiga och att en del därav skall återgå till det allmänna i form av skatt.

Såvitt gäller arbetsmarknadsutbildningen är beskattningen av de nuvarande bidragen i form av grundbidrag, hyresbidrag på hemorten och barntillägg så ordnad att skatteintäkterna i sin helhet tillgodoförs staten. Detta sker genom lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt. Enligt 2 § nämnda lag inräknas inte i det kommunala skatteunderlaget skattekronor och skatteören som hänför sig till de nyssnämnda bidragen. Detta system infördes genom 1973 års lagstiftning (prop. 1973: 49, SkU 1973: 30, rskr 1973: 199, SFS 1973: 437).

Såsom jag tidigare har nämnt är vuxenutbildningsavgiften och arbetsgivaravgiften till arbetsmarknadsutbildningen avvägda med hänsyn till att skatteintäkterna av de skattepliktiga bidragen i sin helhet skall tillgodoföras staten. Jag föreslår därför att 2 § nyssnämnda lag ändras på så sätt att i kommunernas skatteunderlag inte inräknas dagpenning, stimulansbidrag och inte heller de nya skattepliktiga bidragen till vuxenutbildningen.

Ikraftträdande

Särskilt vuxenstudiestöd avses kunna utgå till studerande vid yrkes-teknisk högskola redan under andra halvåret 1975. I övrigt avses de nya formerna av studiestöd liksom de nya bidragen vid arbetsmarknadsutbildning börja utgå fr. o. m. den 1 januari 1976. De härav föranledda ändringarna i skatteförfattningarna bör träda i kraft samtidigt och således tillämpas första gången vid 1976 resp. vid 1977 års taxering.

Ändringarna i lagen med särskilda bestämmelser om kommuns och

annan menighets utdebitering av skatt bör träda i kraft då justeringarna i skatteunderlaget enligt 1977 års taxering första gången läggs till grund för skatteberäkning eller beslut om utdebitering. Reglerna i 2 § i nämnda lag påverkar beräkningen av kommunalskattemedel enligt 72 § kommunallagen (1953: 753), 76 § kommunallagen (1957: 50) för Stockholm, 76 § landstingslagen (1954: 319) och 84 § lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse. Den nya lydelsen av 2 § bör i enlighet härmed träda i kraft den 1 januari 1976 och tillämpas första gången i fråga om utdebitering för år 1978.

Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
2. lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt,
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
4. lag om ändring i lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt,
5. lag om ändring i skattebrottslagen (1971: 69).

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

